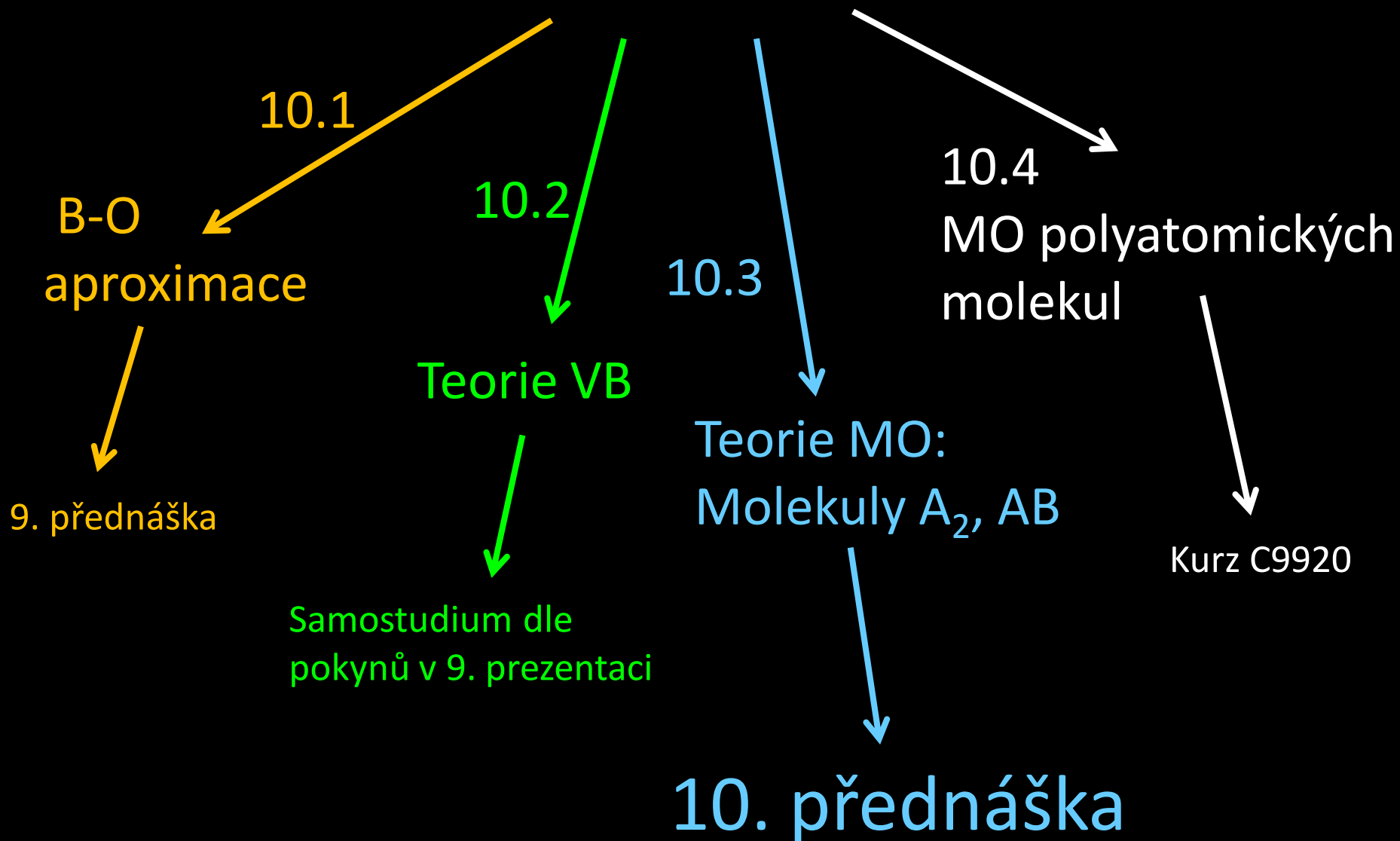
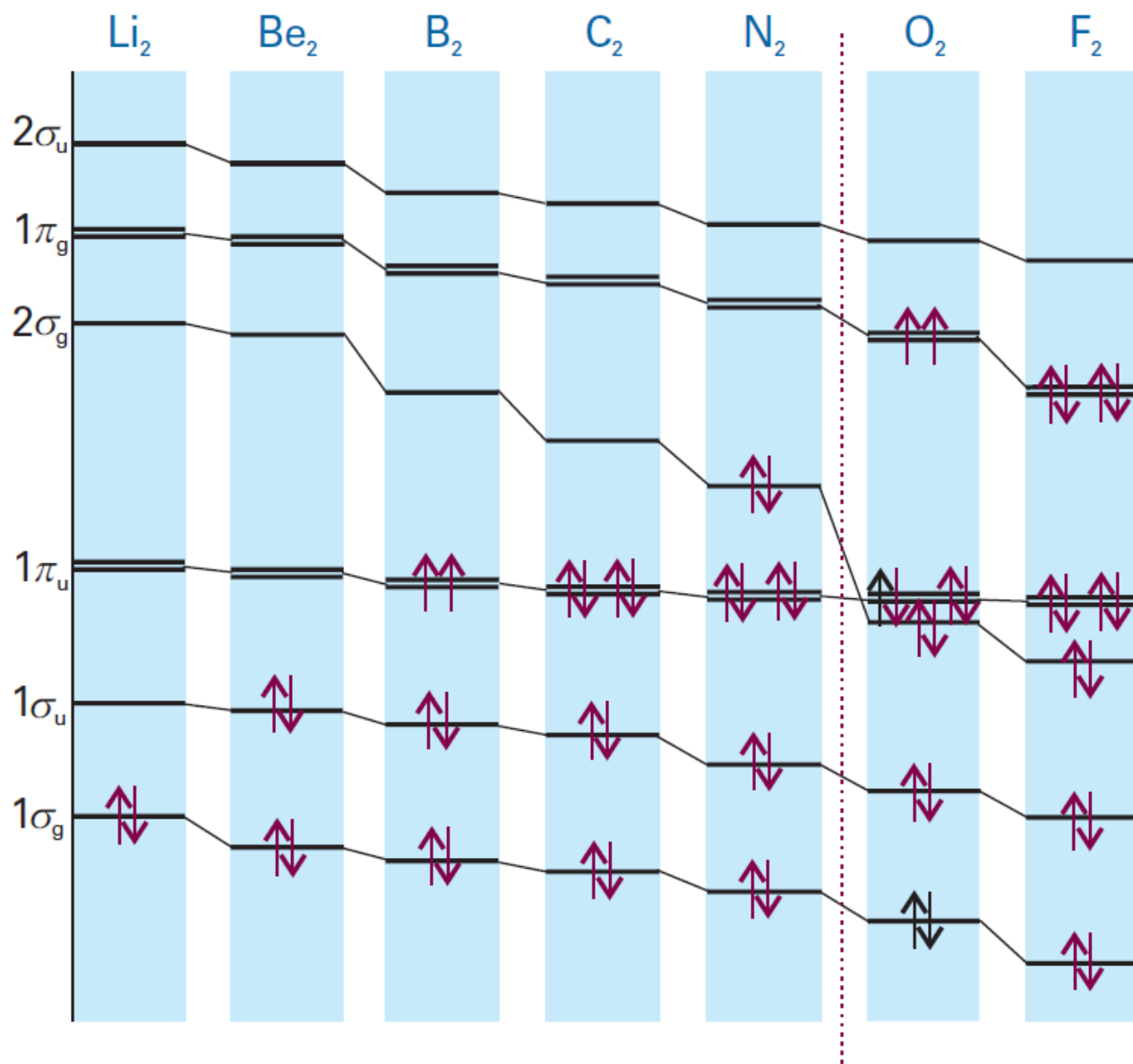

Atkins 10: Struktura molekul

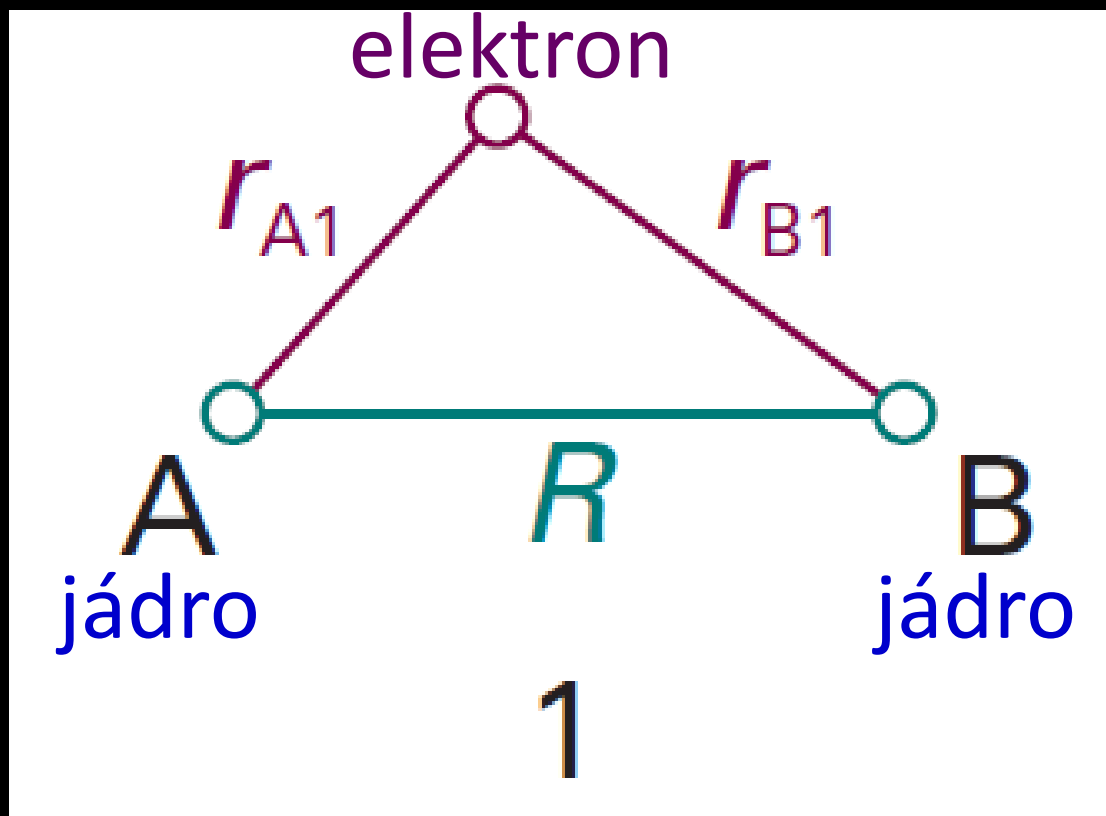

Atkins Obr.
10.33

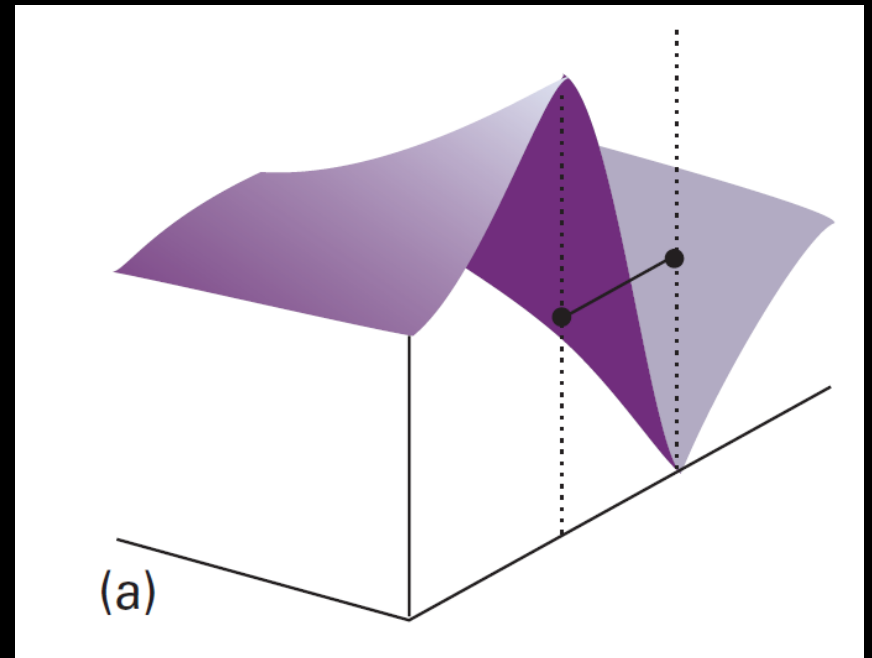
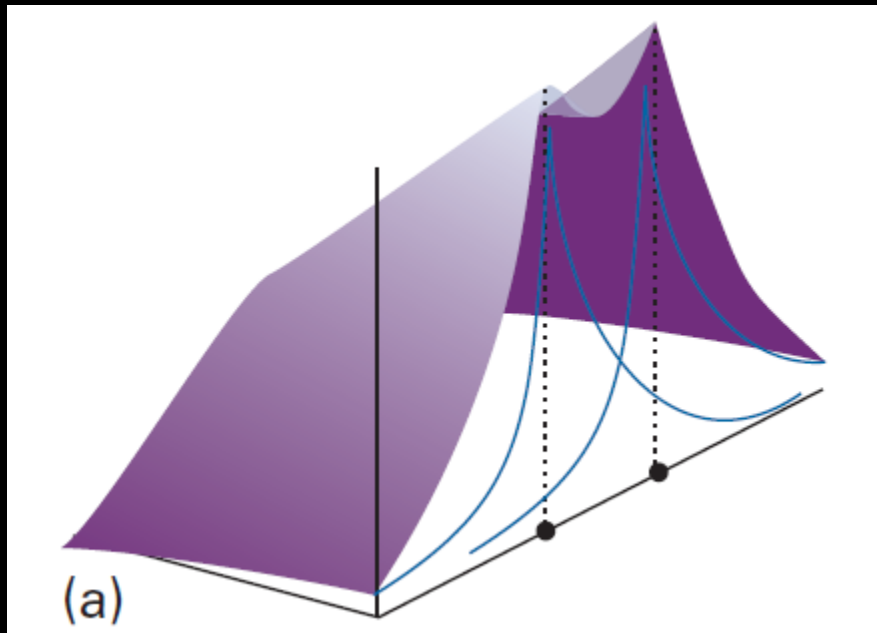
Hlavní cíl dnešní přednášky: **Pochopit** rozdíl mezi vazbami v molekulách „před a za čarou“.

10.3? Molekulový ion H_2^+

Operátor energie, , pro (jediný) elektron?

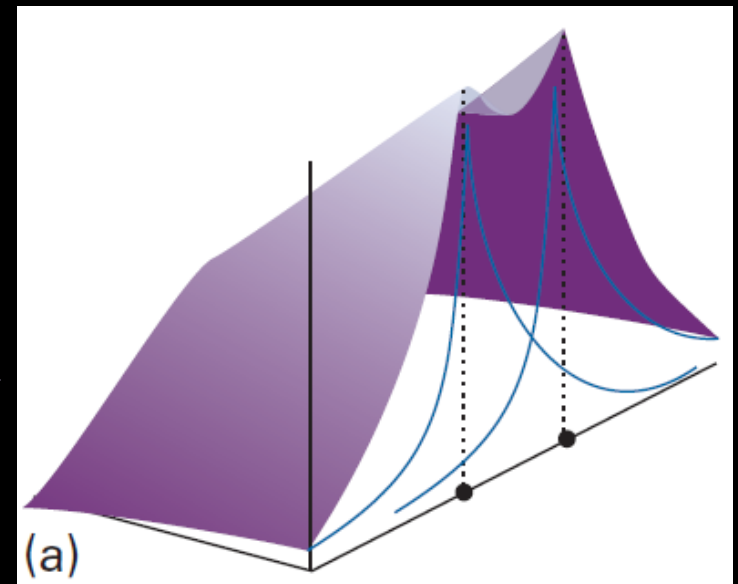
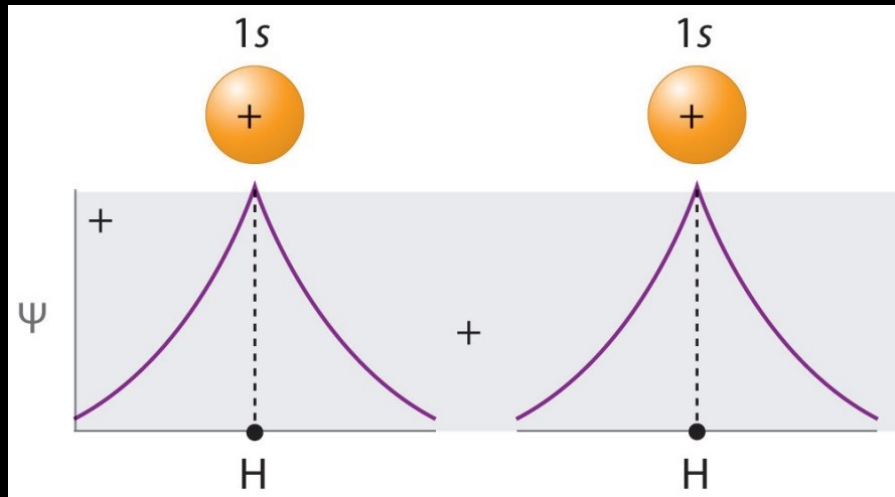
(a) MO = Lineární kombinace AO (MO-LCAO)

Co je znázorněno na obrázcích?

Proč získáváme právě 2 vlnové funkce?

(b) Vazebný MO pro H_2^+ v tzv. minimální bázi

Obecně:

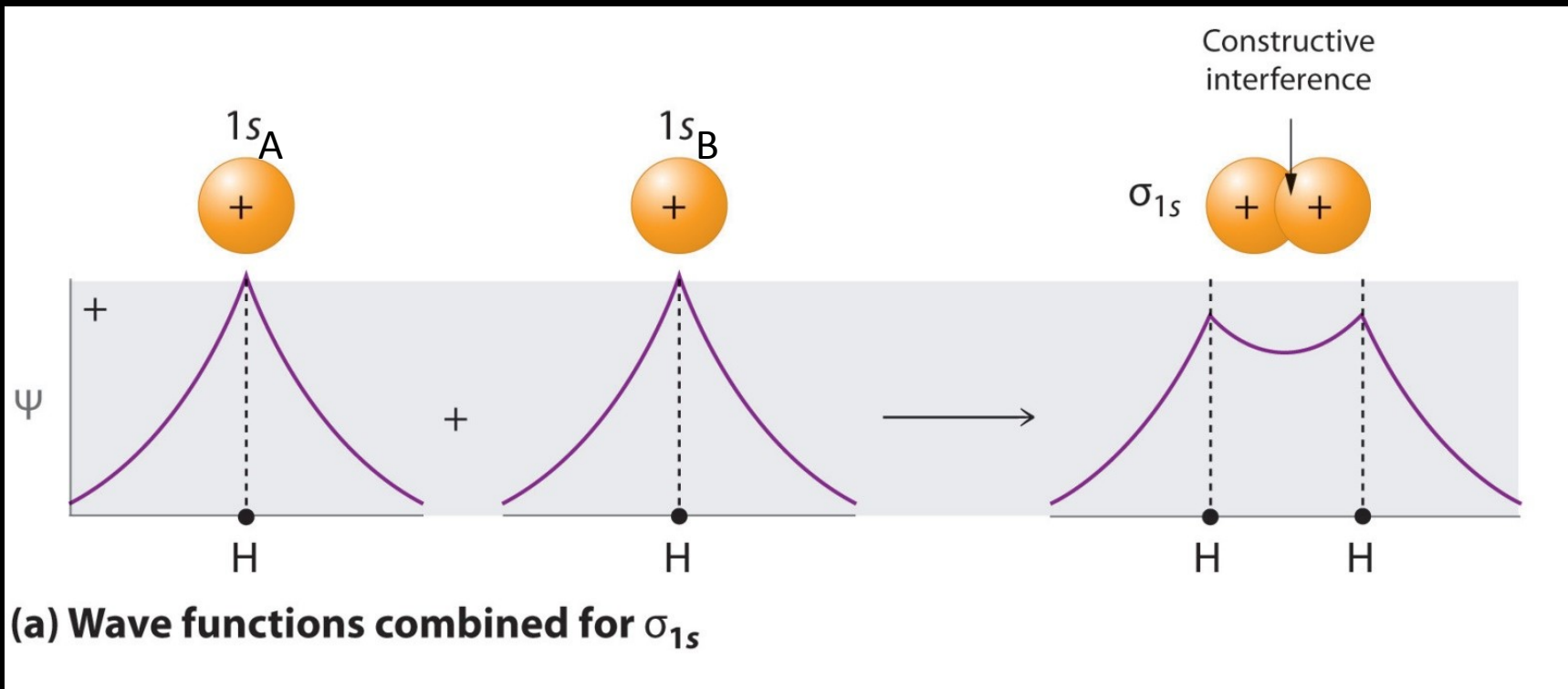
$$\phi_i = \sum_j c_{ij} \chi_j$$

Pro nekonečně velké sady AO (tzv. báze)
Ize každý MO vyjádřit přesně.

Jak rozumět „dalším“ MO, které v LCAO vzniknou,
Když zvětšíme bázi?

2.4 Konstrukce MO interakcí dvou identických AO

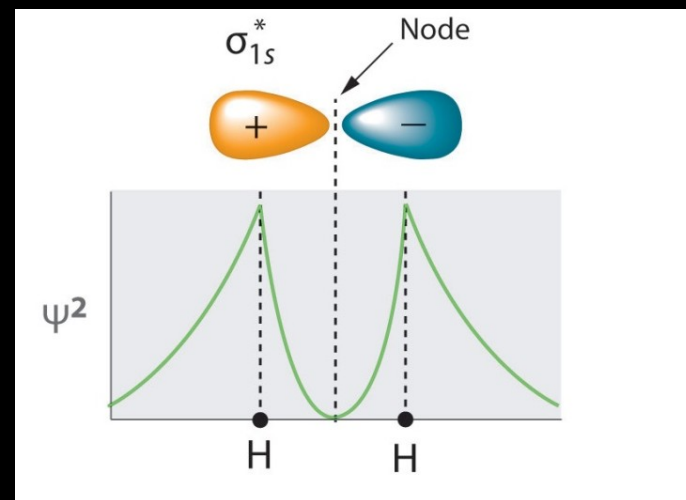
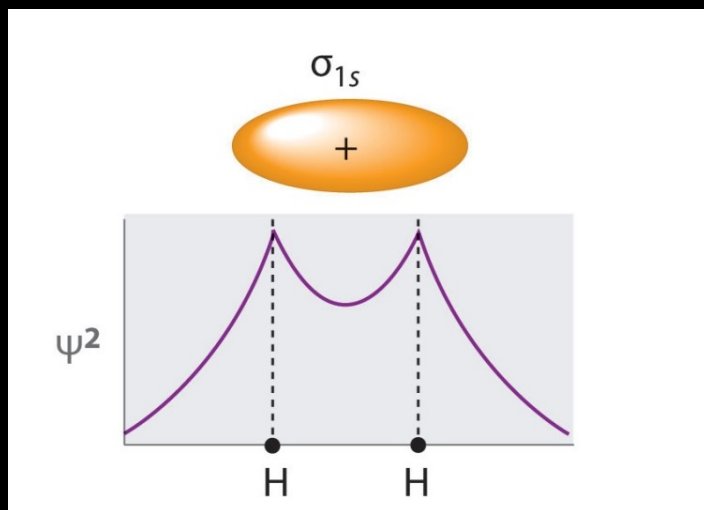
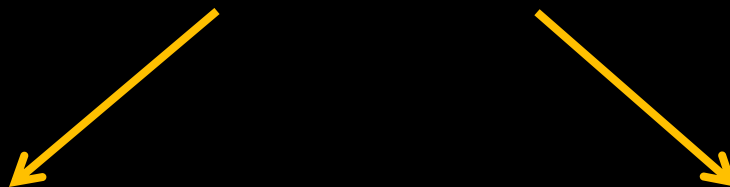
MO1 (vazebný):

Jak to?

Lze to získat z výpočtu, ale stejně tak i z úvahy o symetrii elektronové hustoty.

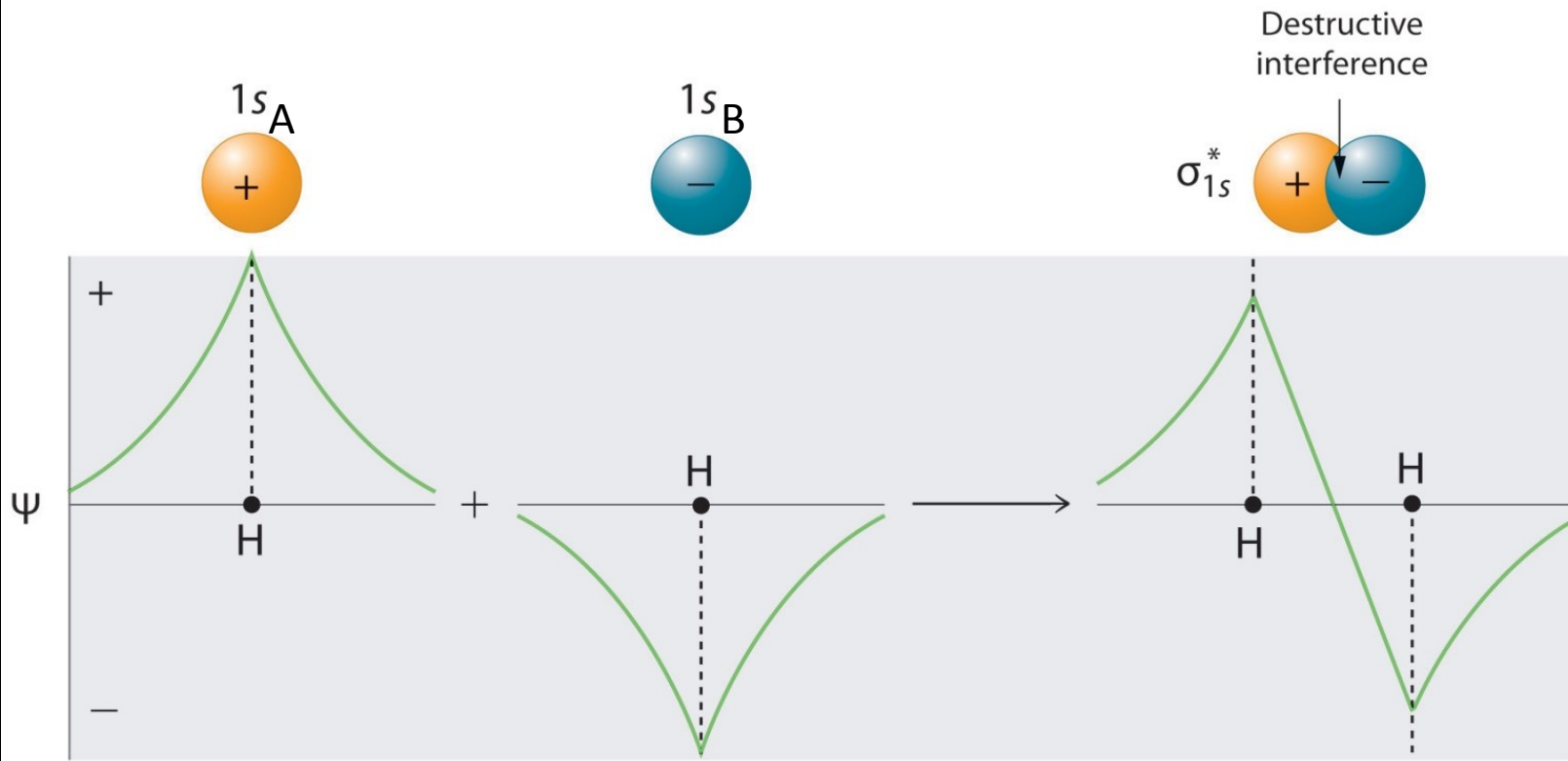
( ) musí být symetrická
vůči středu souměrnosti molekuly
(jakož i všem dalším prvkům symetrie).

Ψ symetrická (S) nebo antisymetrická (AS)
vůči středu souměrnosti molekuly.

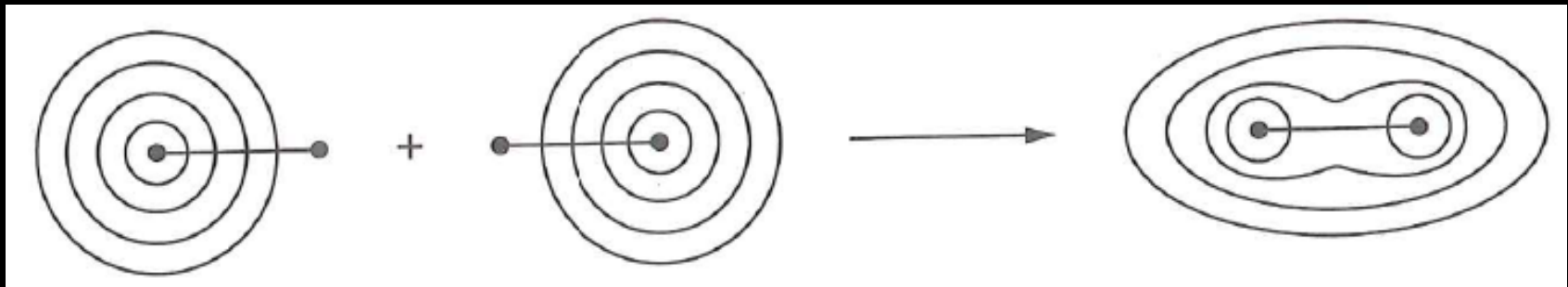
MO2 (protivazebný):

(c) Wave functions combined for σ_{1s}^*

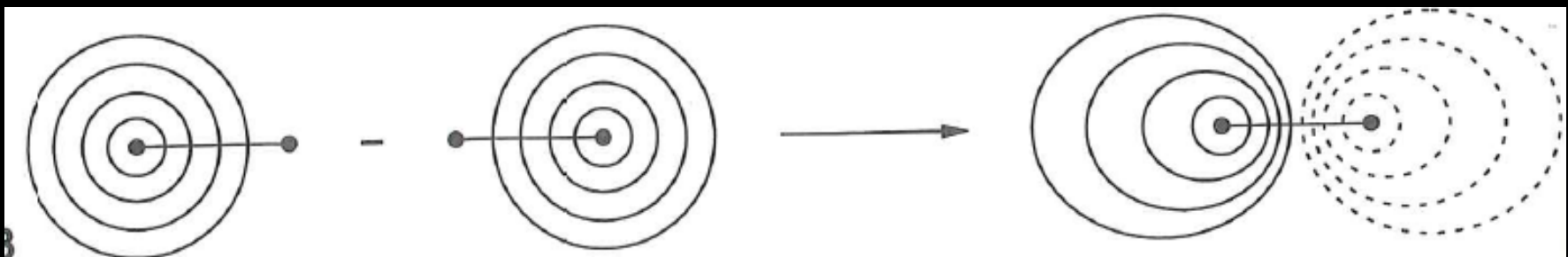
Izoplochy a symetrické nálepky MO

Orbital σ_g , z německého „gerade“:

Velká amplituda v mezijaderné oblasti.

Orbital σ_u , z německého „ungerade“:

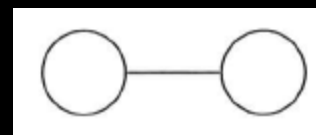
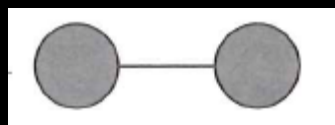
Uzlová rovina v mezijaderné oblasti.

Schematické znázornění MO

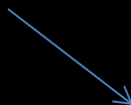
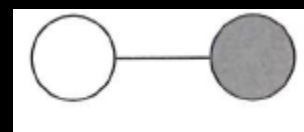
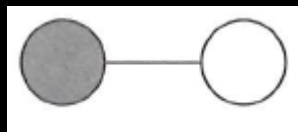
Vyjadřuje **relativní znaménka** a **relativní velikosti** koeficientů AO v MO.

Stínovaný orbital značí znaménko +, prázdný orbital značí znaménko -.

Orbital

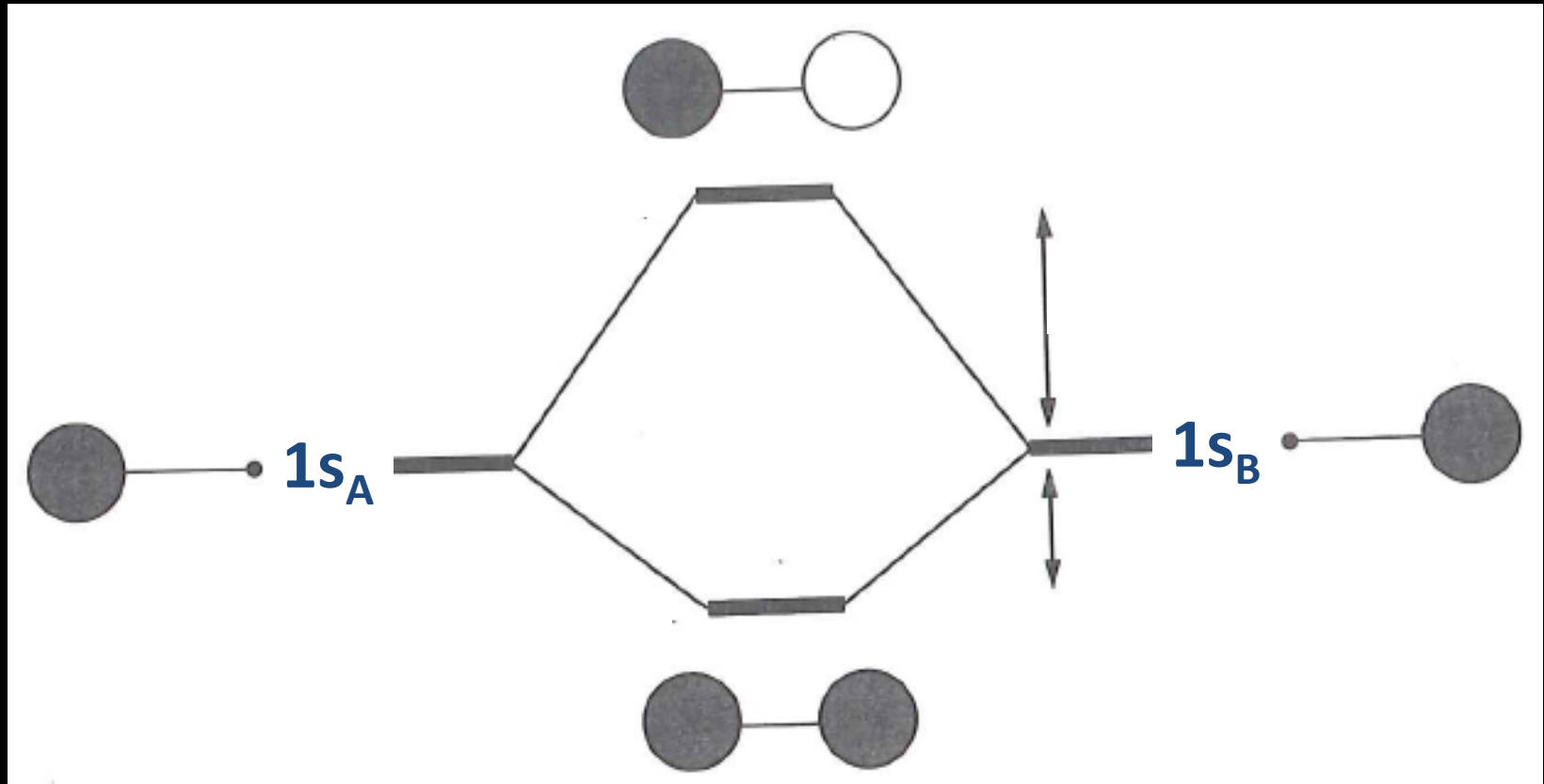

Orbital

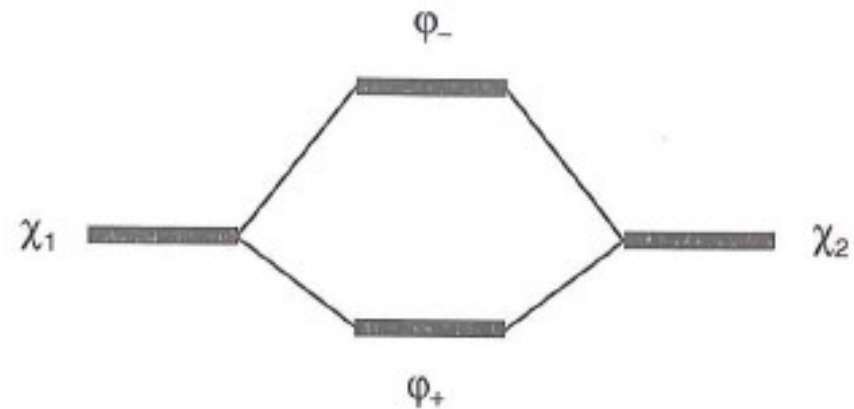
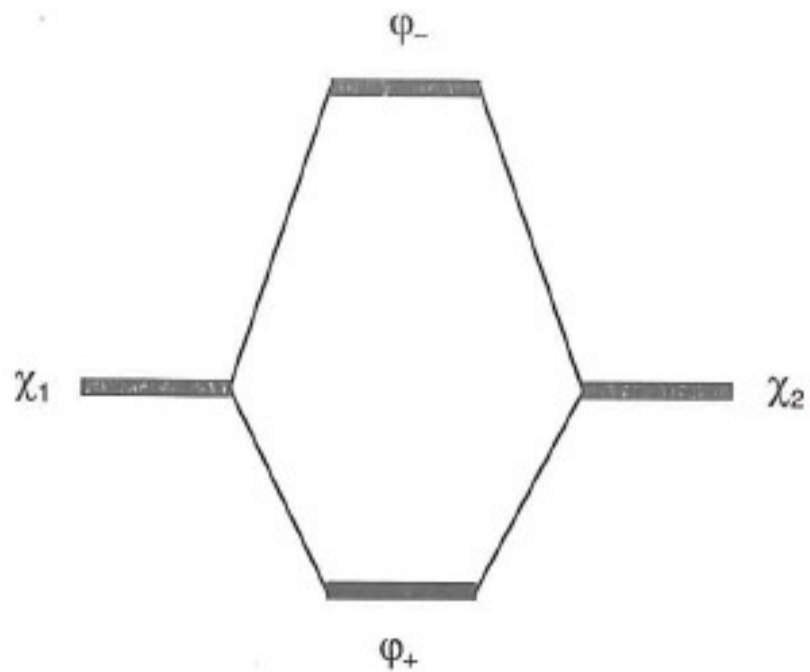

Identický fyzikální význam

Energie MO: Interakční diagramy

je menší než

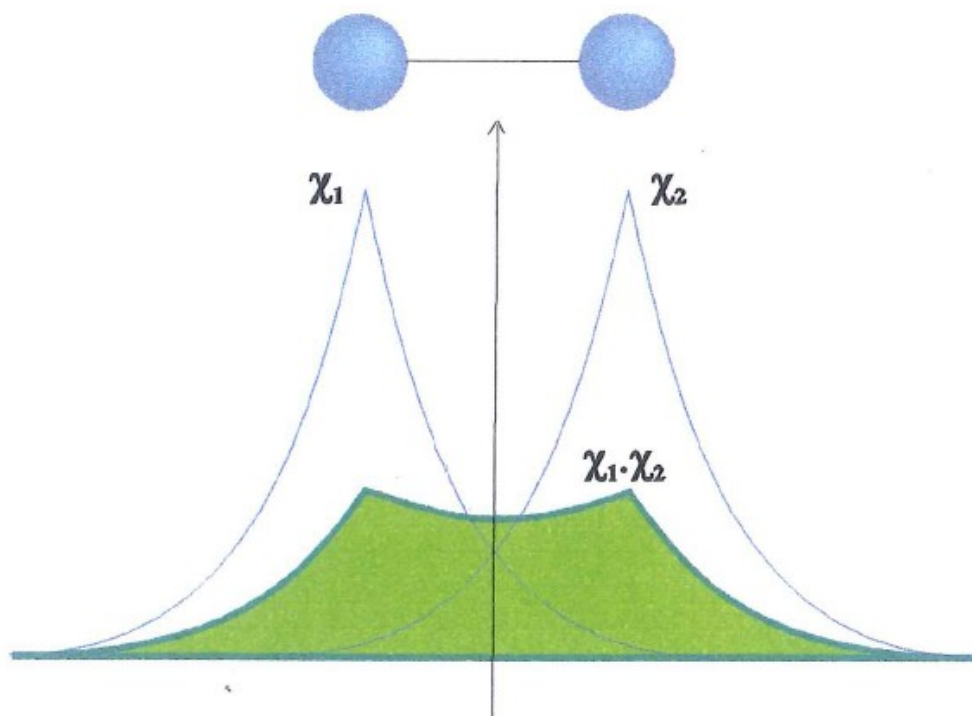
Interakce dvou AO stejného typu je přímo úměrná jejich
 tzv. překryvu

S

S

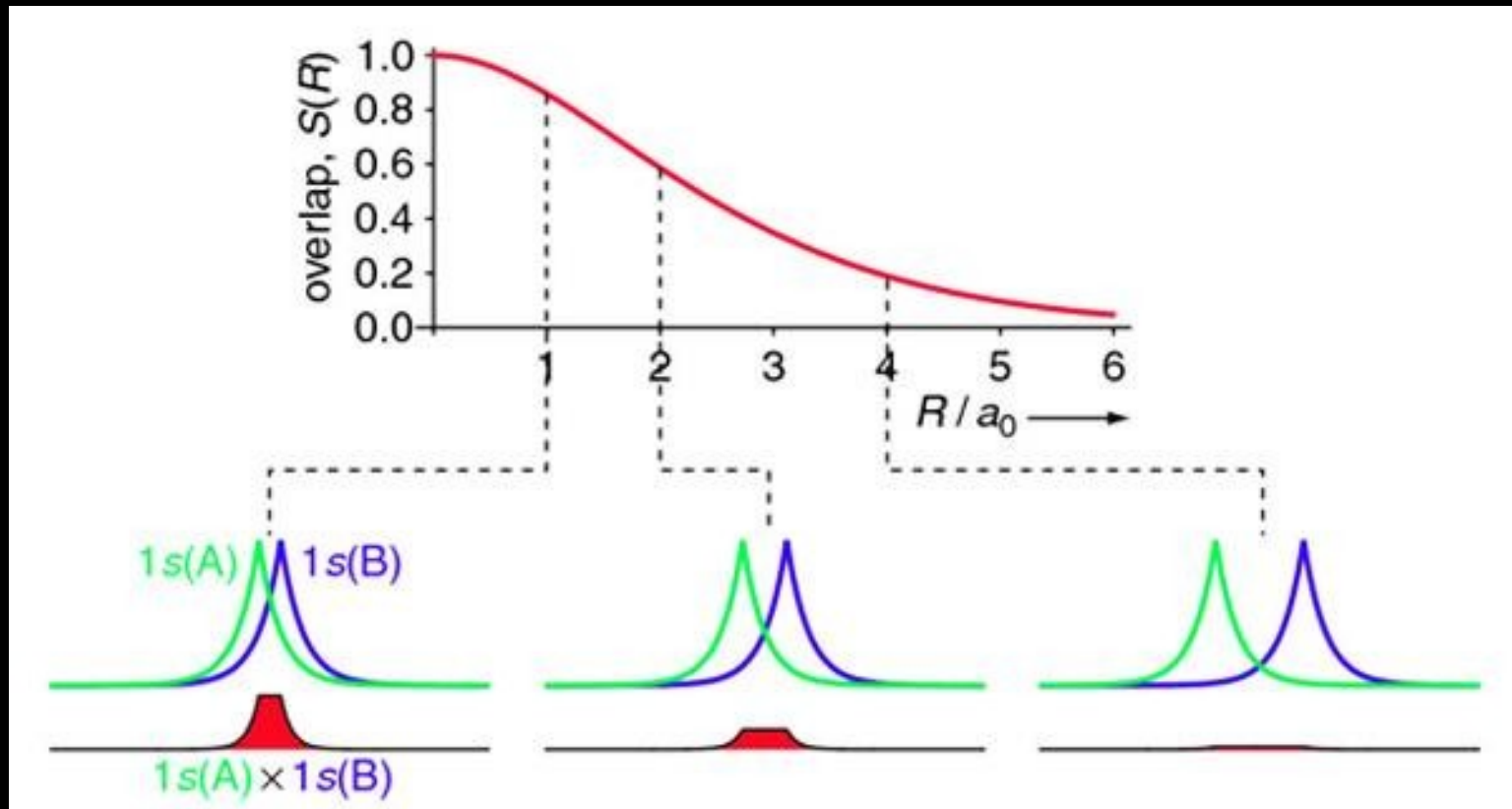
10.3.2.3 Překryvový integrál

Obrázek 3.3 Překryv dvou atomových $1s$ orbitalů

V obrázku jsou modře znázorněny závislosti $1s$ orbitalů (χ_1, χ_2) na jedné z prostorových souřadnic, zeleně je znázorněn graf součinu $\chi_1 \cdot \chi_2$. Funkce χ_1, χ_2 nabývá hodnot podstatně větších než nula pouze v oblasti, ve které se od nuly podstatně liší obě funkce χ_1, χ_2 . Obsah vybarvené plochy pod grafem funkce $\chi_1 \cdot \chi_2$ je číselně roven integrálu z této funkce v mezích od $-\infty$ do $+\infty$.

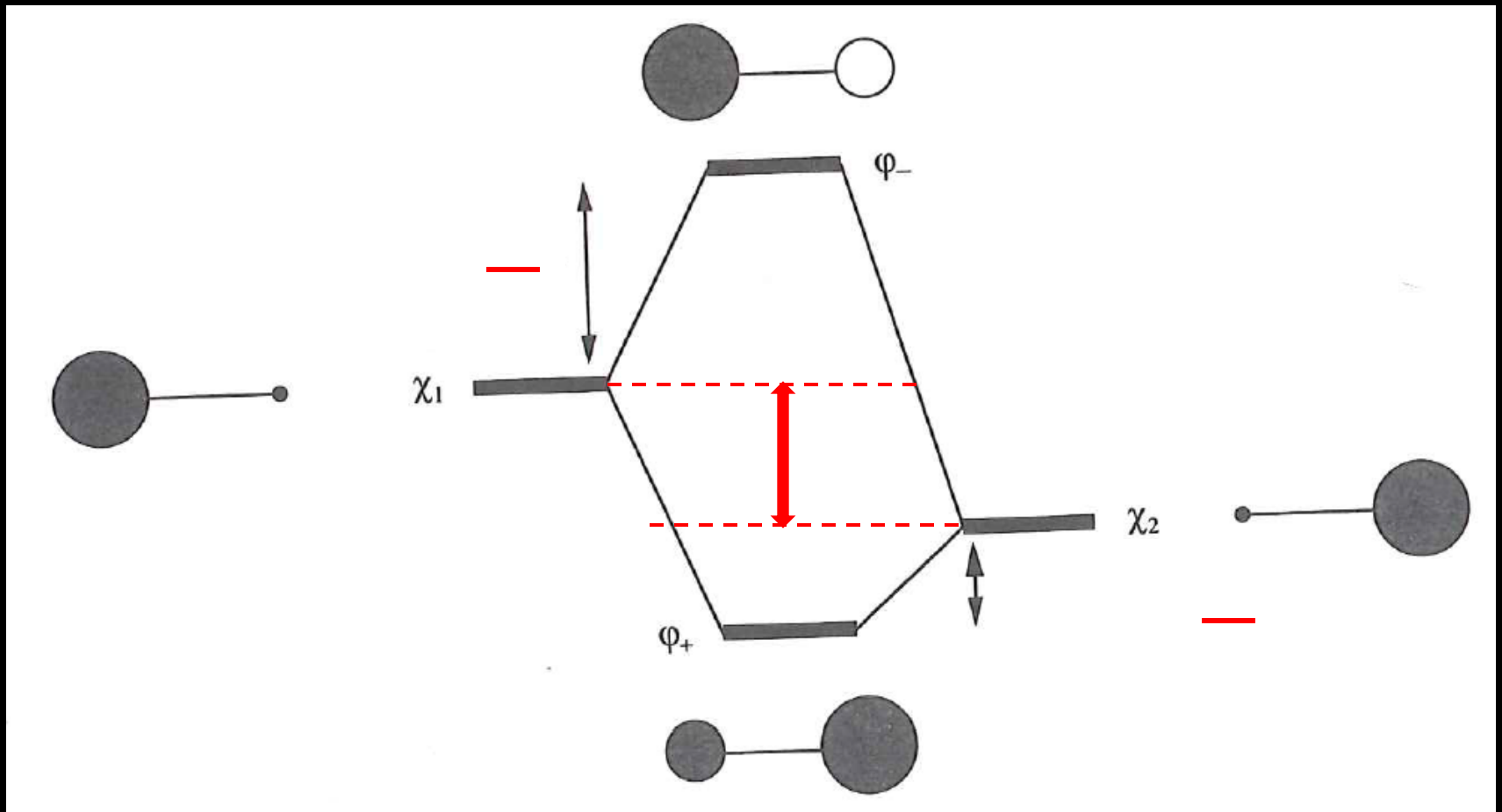
Překryvový integrál vs. vzdálenost jader, definice

Obecně:

$$S_{ij} = \langle \Psi_i | \Psi_j \rangle = \int_{\text{space}} \Psi_i \Psi_j d\tau$$

10.3.3.1 Polární vazby (interakce dvou AO o různé energii)

Nejjednodušší příklad: $\text{He (g)} + \text{H}^+ \text{(g)} \rightarrow \text{HeH}^+ \text{(g)}$ (lab. 1925)

10.3.2 Zaplňování hladin, systémy se 2 e⁻

Analogicky k výstavbovému principu pro atomy

1. V pořadí rostoucí energie

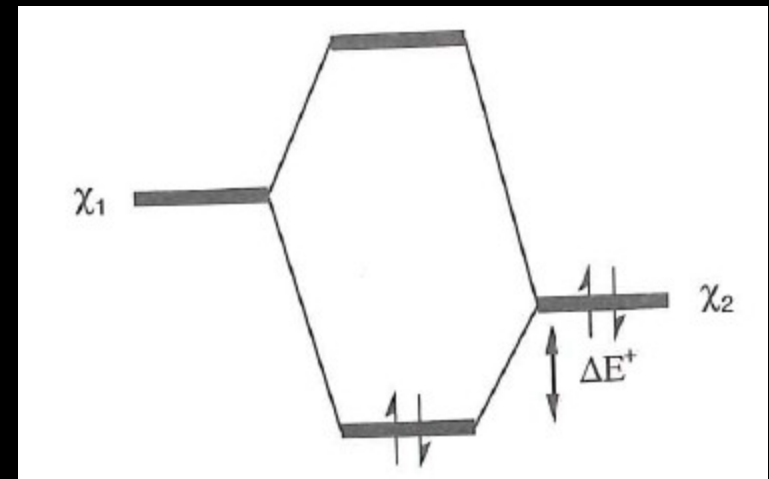
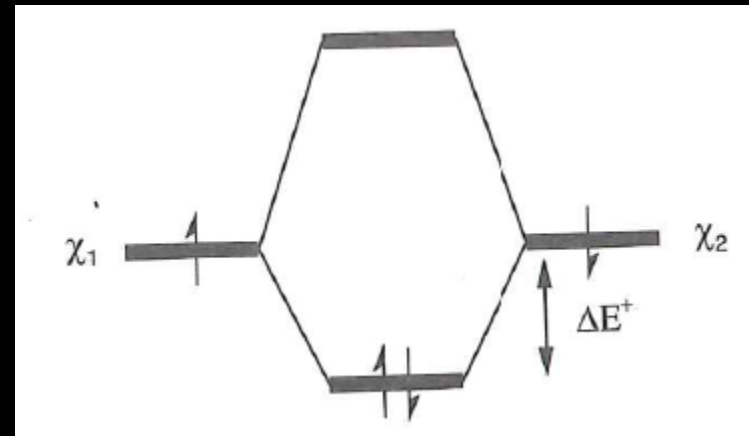
(potřebuji výpočet, pouze u některých dvojic MO je pořadí v energii zřejmé)

2. Pauliho princip

(maximálně 2 e⁻ s opačným spinem / 1 MO)

3. Hundovo pravidlo

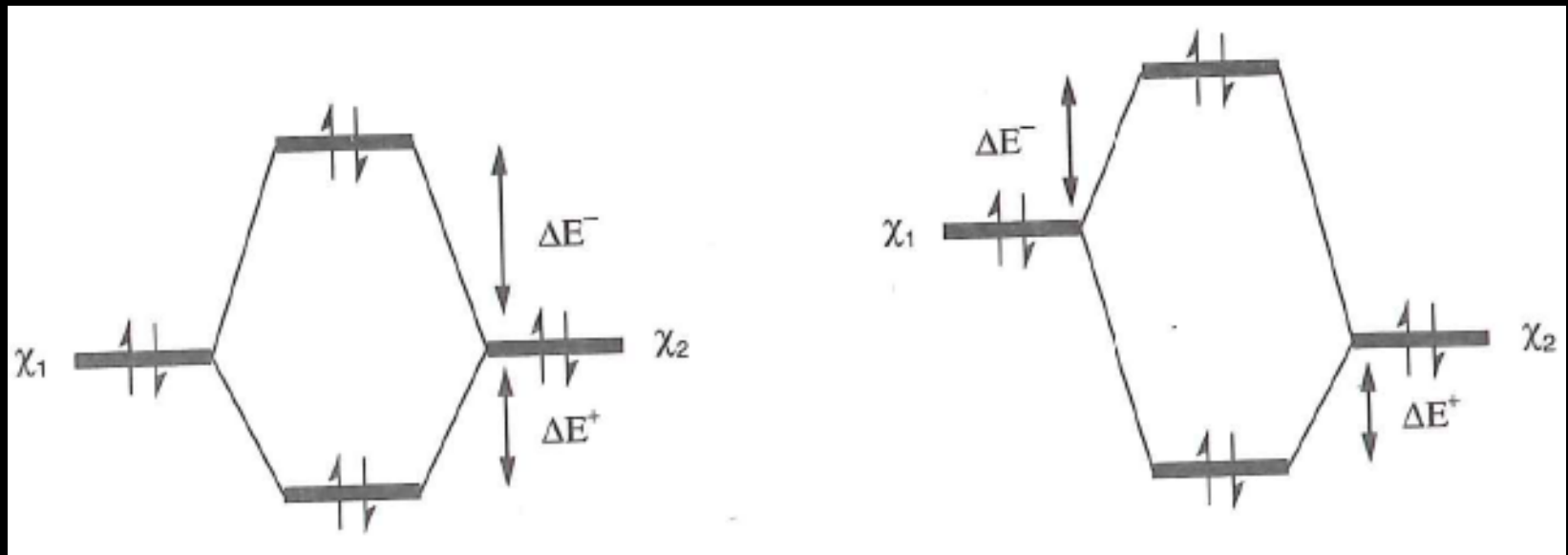
(u MO se stejnou energií, maximální počet paralelních spinů dává nejnižší energii)

10.3.2.4 Jiné počty elektronů (4,1,3);

pojem řád vazby

4 elektrony:

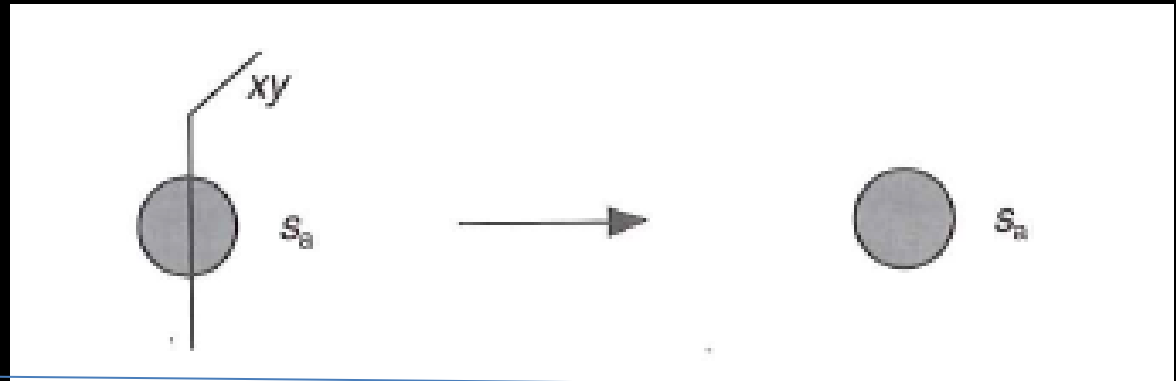
1 elektron:

3 elektrony:

Překryvové integrály nulové díky symetrii **VÝSLEDNÉ** molekuly

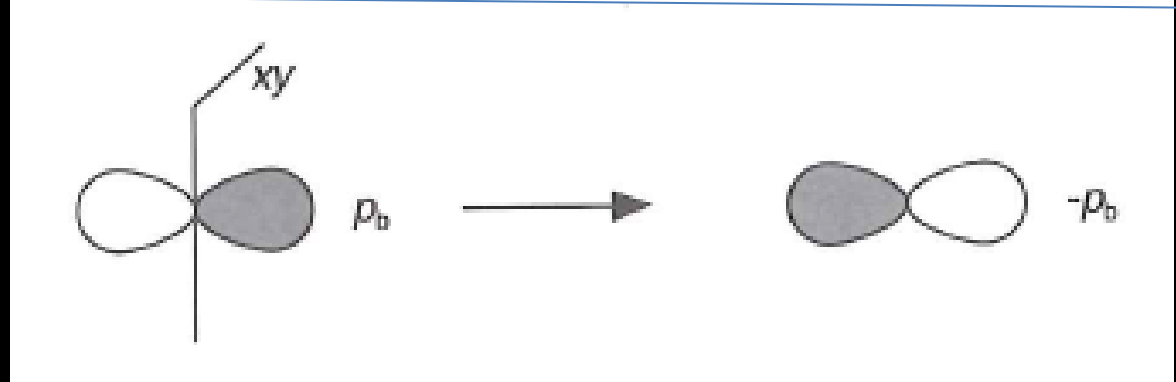
VF

Symetrická
(S) vůči
zrcadelní v xy

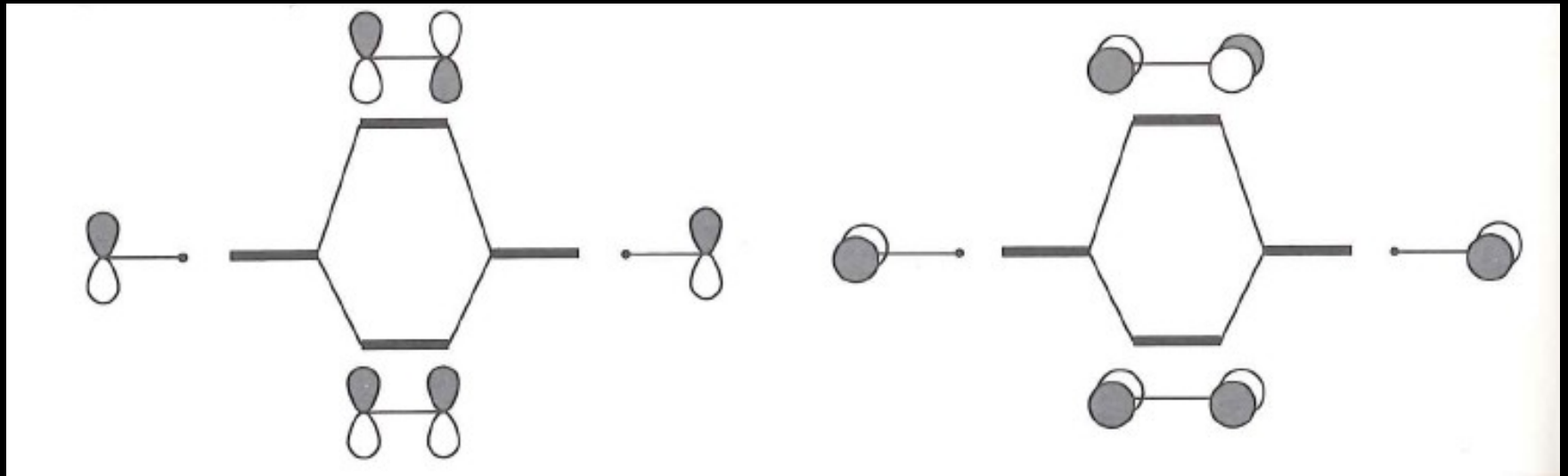

VF

AntiSymetrická
(AS) vůči
zrcadelní v xy

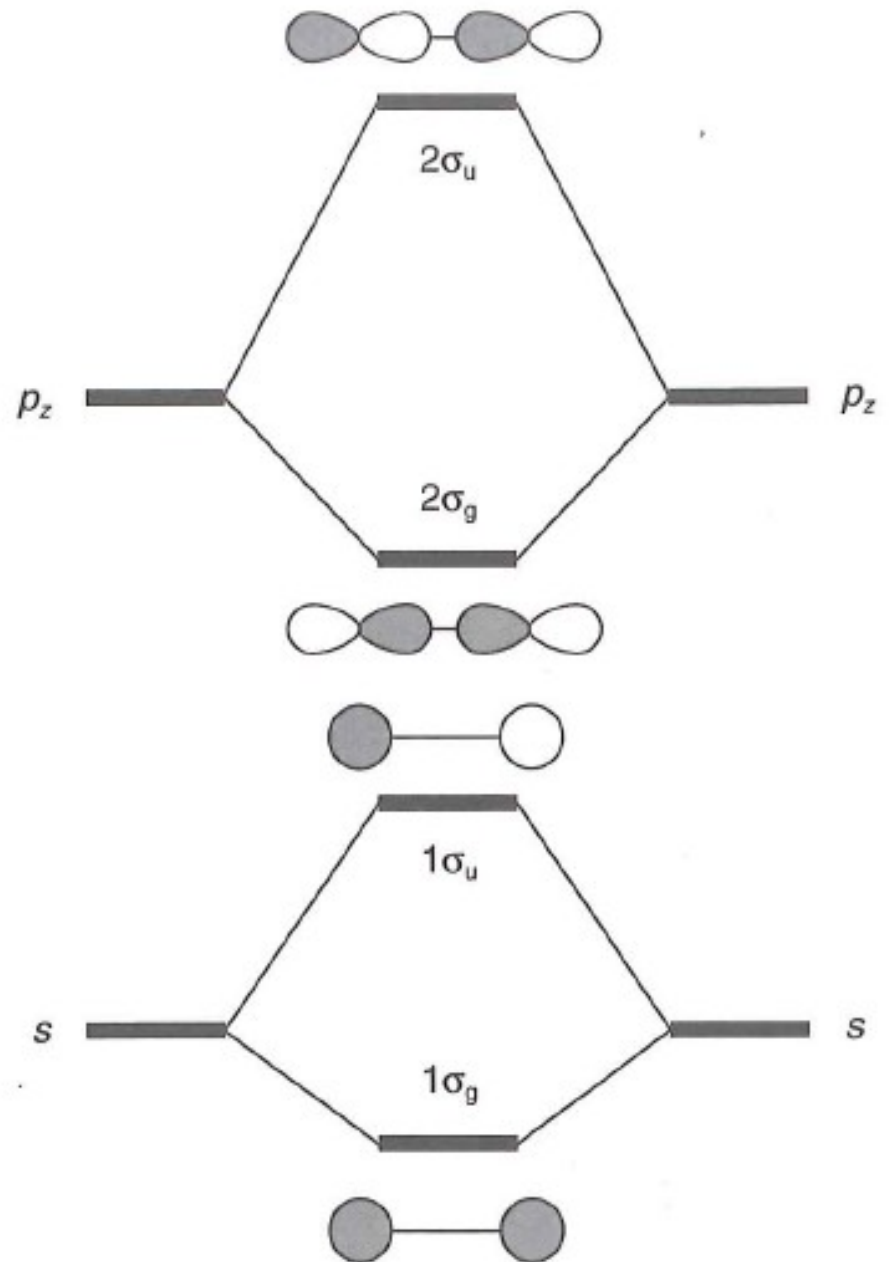
10.3.2.4 Molekuly A_2 : orbitaly typu π

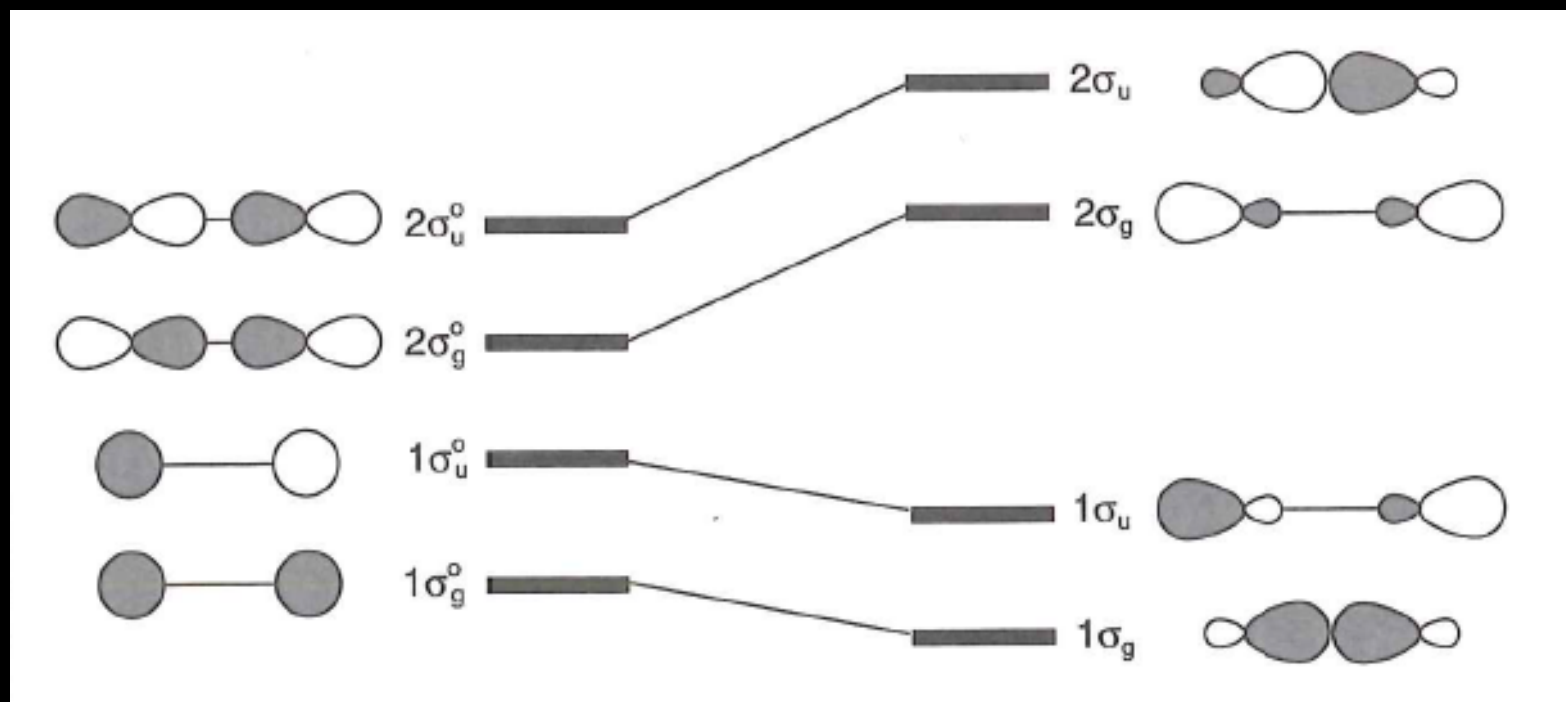
10.3.2.4

Molekuly A_2 :
orbitaly typu σ
bez interakce

s-p

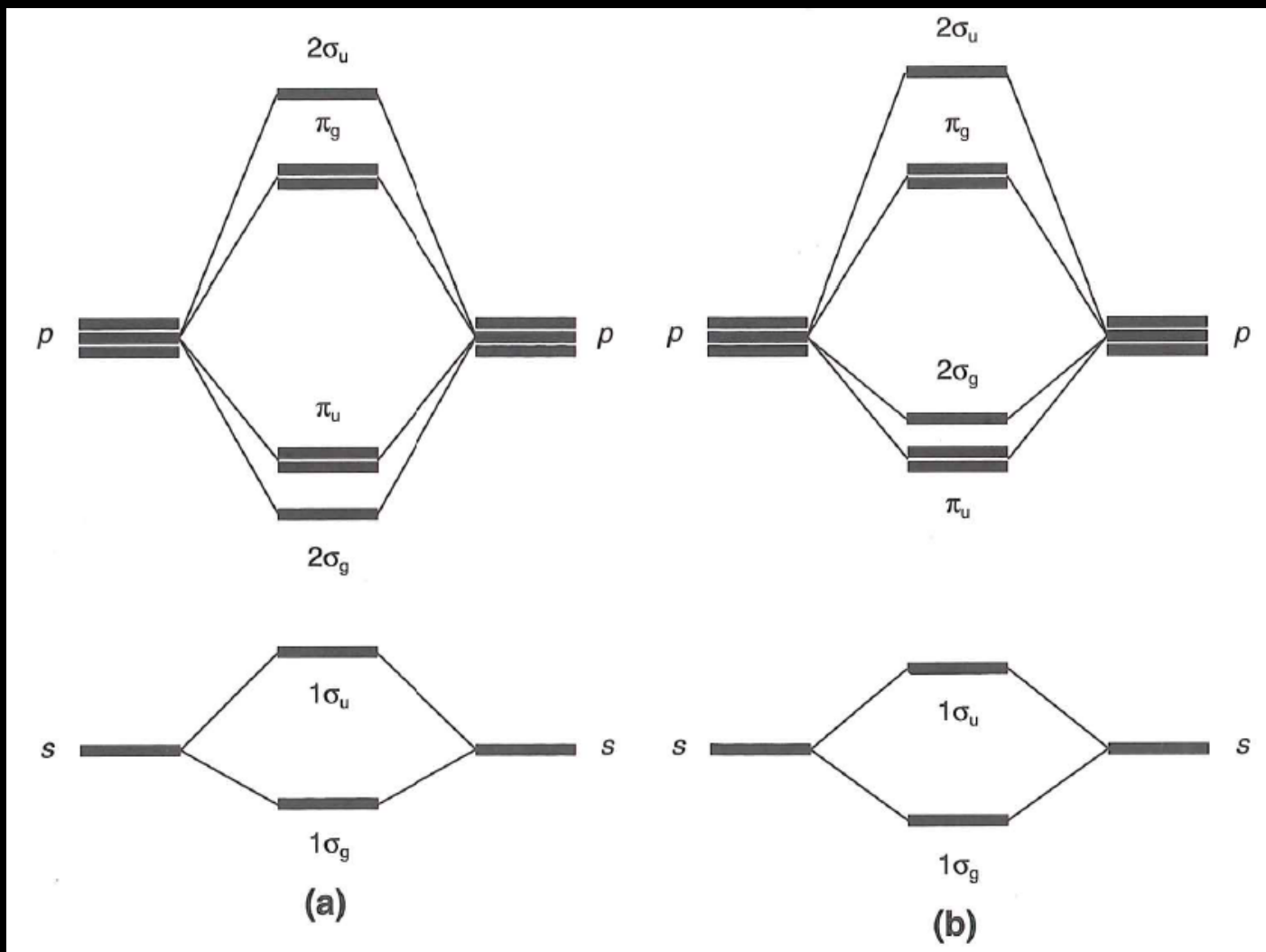

Interakce s-p

Obrázek 10.32

vs. 10.34

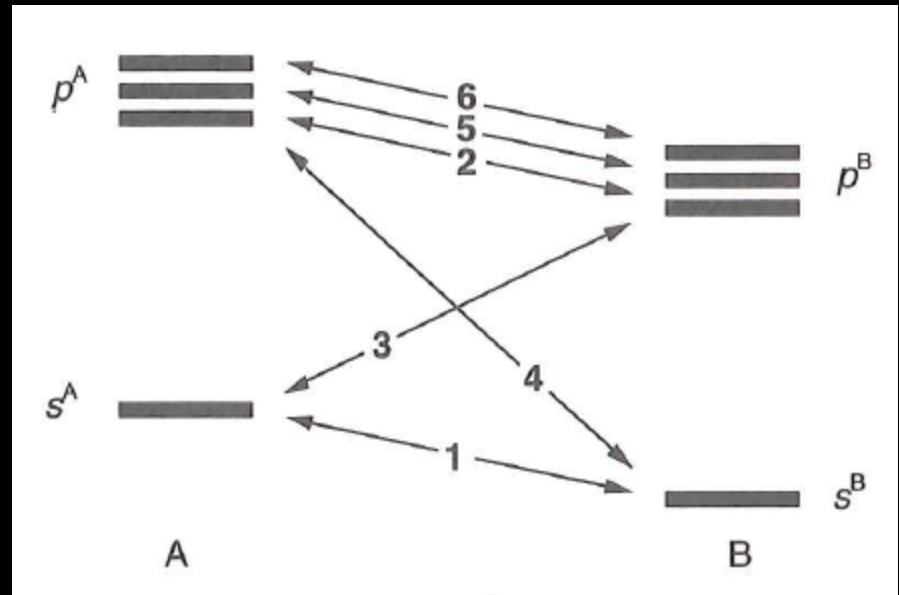

Které molekuly 2. periody jsou popsány obrázkem (a) resp. (b)?

10.3.3 Heteronukleární molekuly AB

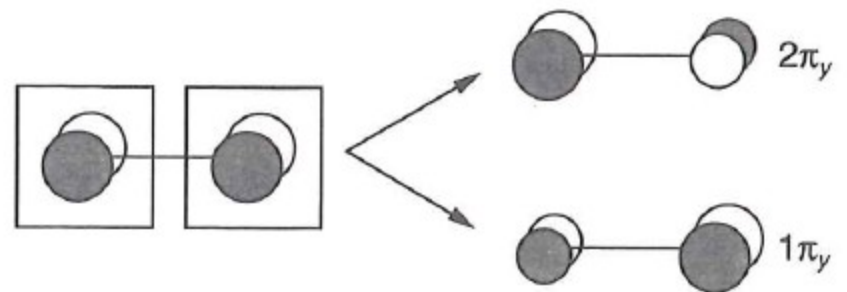
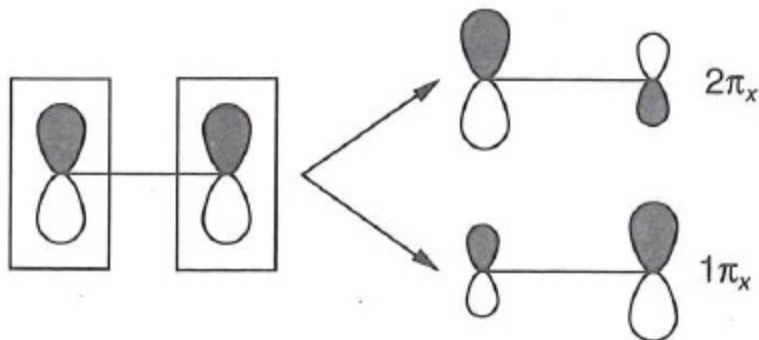
Symetricky dovolené interakce:

(Který z prvků A, B je elektronegativnější?)

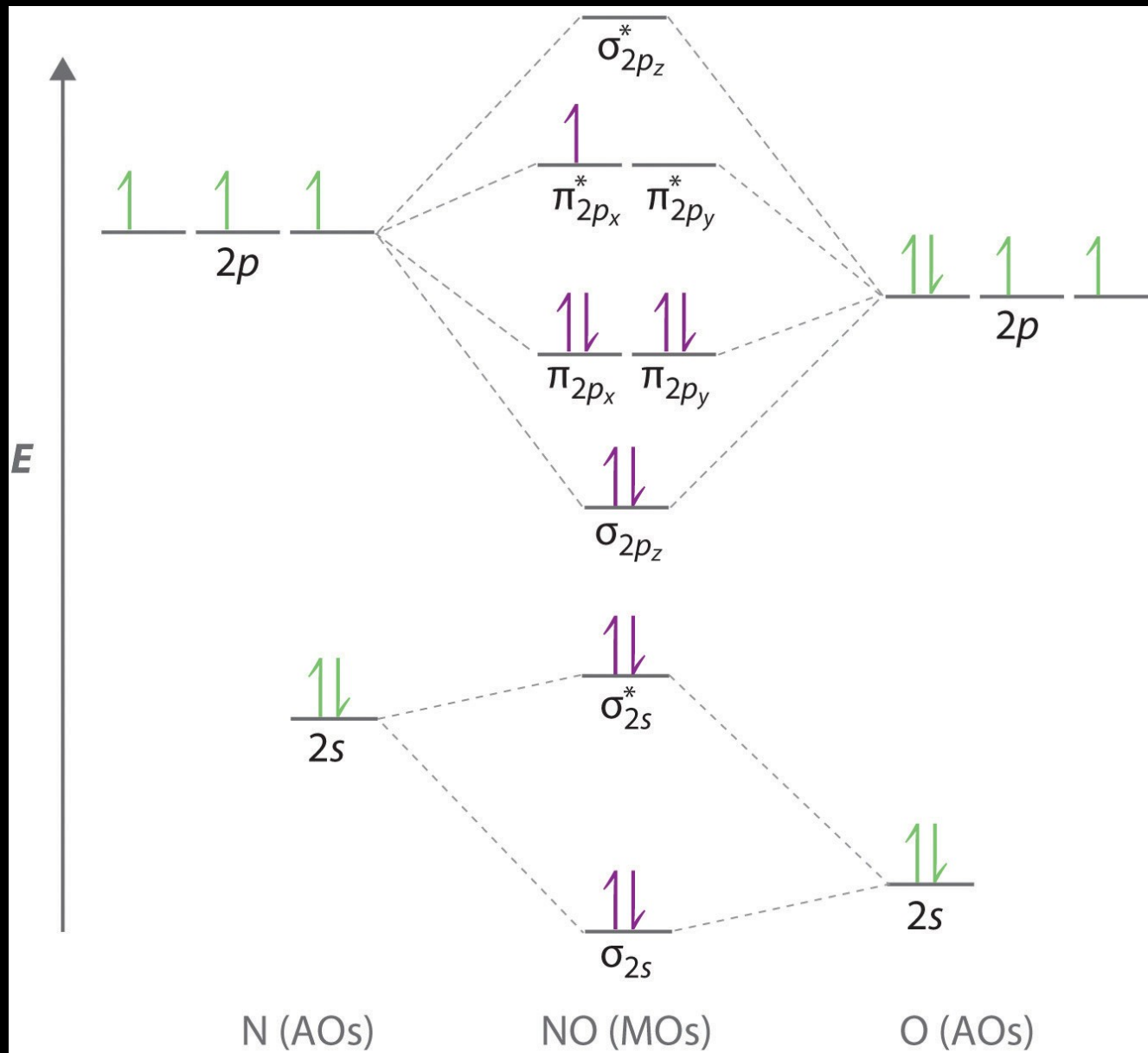
Konstrukce MO typu π :

(Proč je řešíme napřed?)

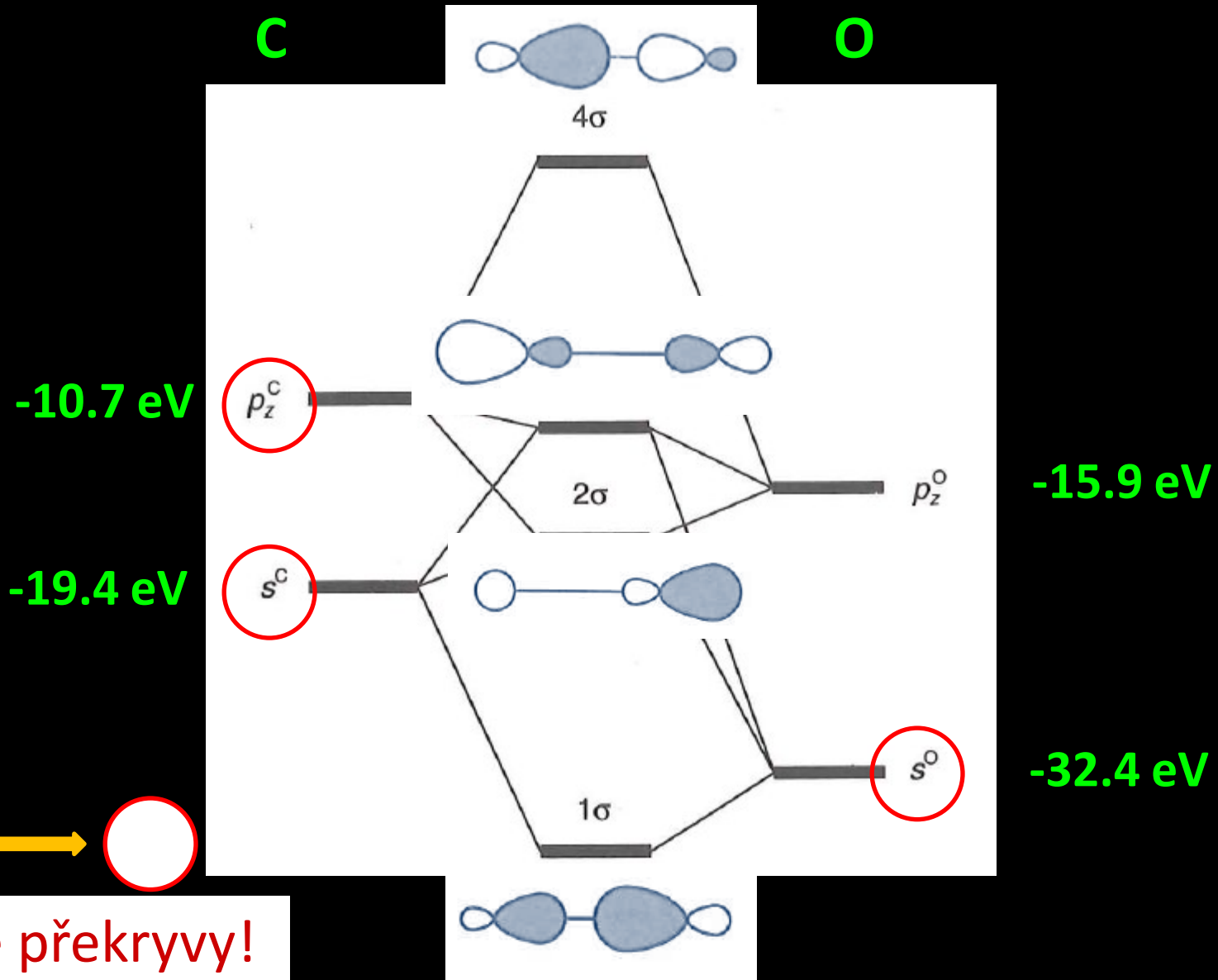

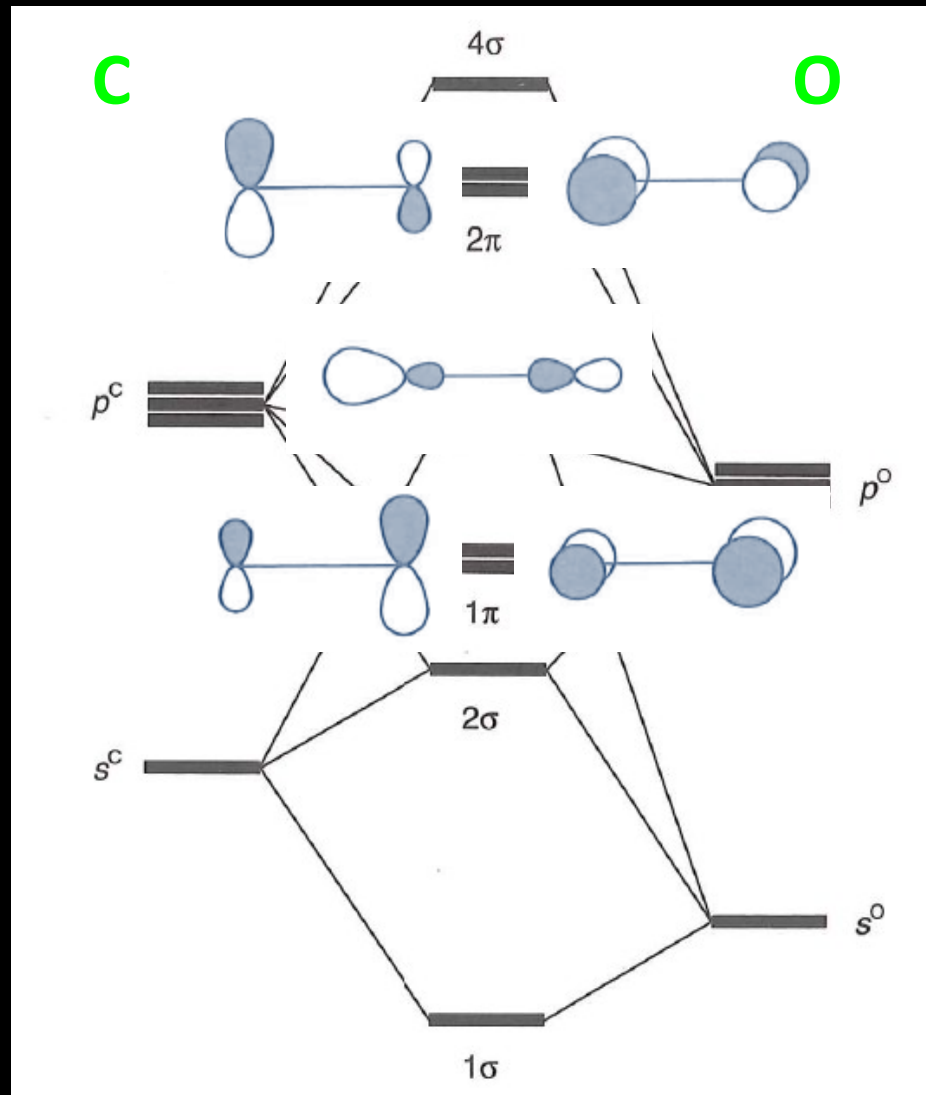
Obr. 10.41 Diagram energii MO molekuly NO

Bonus: σ orbitaly molekuly CO

Bonus: Elektronová struktura CO

10 valenčních elektronů → obsazeno je spodních 5 MO